

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
29 серпня 2024 року,
протокол № 1

Перша проректорка, голова методичної
ради університету, кандидатка наук з
державного управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

29 серпня 2024 року

М.П.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра (денна форма навчання)
за спеціальністю 073 Менеджмент
галузі знань 07 Управління та адміністрування**

РОЗРОБНИК:

Професор кафедри менеджменту, економіки,
статистики та цифрових технологій, доктор
економічних наук, професор

_____ Павло ІЖЕВСЬКИЙ

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри менеджменту, економіки, статистики та цифрових технологій
27 серпня 2024 року, протокол № 1

Завідувачка кафедри, кандидатка економічних
наук, доцентка
27 серпня 2024 року

_____ Наталія ЗАХАРКЕВИЧ

Деканеса факультету управління та економіки

28 серпня 2024 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

Обліковий обсяг 2,3 ум.др.арк.

ЗМІСТ

			Стор.	
1.	Структура вивчення навчальної дисципліни		–	2
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	–	2
	1.2.	Лекції	–	3
	1.3.	Семінарські (практичні, лабораторні) заняття	–	6
	1.4.	Самостійна робота студентів	–	16
	1.5.	Індивідуальні завдання	–	18
	1.6.	Підсумковий контроль	–	20
2.	Схема нарахування балів		–	24
3.	Рекомендовані джерела		–	25
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		–	31

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.
Тема 1 Предмет і завдання дисципліни «Міжнародні економічні відносини»	10	2	2	-	-	6
Тема 2. Світове господарство та особливості його розвитку	10	2	2	-	-	6
Тема 3. Еволюційні періоди формування та середовище МЕВ	10	2	2	-	-	6
Тема 4 Міжнародний поділ праці та кооперація	10	2	2	-	-	6
Тема 5. Міжнародна торгівля та сфера послуг як форми МЕВ	10	2	2	-	-	6
Тема 6. Міжнародна міграція робочої сили	10	2	2	-	-	6
Тема 7. Міжнародний науково-технічний обмін	10	2	2	-	-	6
Тема 8. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини	10	2	2	-	-	6
Тема 9. Міжнародні кредитні відносини	10	2	2	-	-	6
Усього годин	90	18	18	-	-	54

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Предмет і завдання дисципліни «Міжнародні економічні відносини»	2
1.1	Предмет вивчення дисципліни «Міжнародні економічні відносини», її місце серед інших економічних дисциплін, структура і значення.	
1.2	Мета, завдання і сучасні підходи до вивчення дисципліни, її інформаційно-методичне забезпечення.	
1.3	Міжнародні економічні відносини (МЕВ) як економічна категорія.	
2	Світове господарство та особливості його розвитку	2
2.1	Світове господарство (СГ): сутність, елементи і суб'єкти, фактори розвитку. Міжнародна господарча взаємодія.	
2.2	Якісний і кількісний аспекти розвитку СГ. Головні тенденції формування СГ, рівні і цикли його розвитку.	
2.3	Нерівномірність соціально-економічного розвитку країн світу. Типологізація країн – суб'єктів світового господарства.	
2.4	Регіональний принцип групування і головні регіональні групи країн світу.	
2.5	Соціально-економічний принцип систематизації країн світу. Місце окремих угруповань країн у СГ і МЕВ. Провідне значення економічно розвинених країн.	
3	Еволюційні періоди формування та середовище МЕВ	2
3.1	Доколоніальний період розвитку МЕВ. Зародження та розвиток міжобщинних господарських зв'язків. Міжнародні торговельні зв'язки стародавнього світу.	
3.2	Міжнародні економічні відносини епохи Середньовіччя. Зовнішньоторговельні відносини при феодализмі.	
3.3	Зовнішньоекономічні зв'язки Київської Русі та Гетьманської держави.	
3.4	Зовнішньоекономічні зв'язки країн Сходу – Китаю, країн Південних морів, Середньої та Центральної Азії, Арабського Сходу. Колоніальний період формування МЕВ. Епоха Великих географічних відкриттів та їх вплив на розвиток МЕВ.	
3.5	МЕВ в умовах становлення індустріальної цивілізації. Зовнішня торгівля періоду первісного нагромадження капіталу.	
4	Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва	2
4.1	Міжнародний поділ праці (МПП) – вихідна основа розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин.	
4.2	Міжнародний поділ праці як форма прояву суспільного поділу праці.	
4.3	Етапи розвитку міжнародного поділу праці. Фактори поглиблення міжнародного поділу праці.	
4.4	Вплив технологічної революції на міжнародний поділ праці.	
5	Міжнародна торгівля та сфера послуг як форми міжнародних економічних відносин	2
5.1	Зростання ролі міжнародної торгівлі (МТ) на сучасному етапі.	
5.2	Міжнародна торгівля як форма МЕВ. Основні фактори зростання міжнародного товарообігу. Особливості розвитку МТ.	
5.3	Зміни в товарній структурі МТ. Стандартизація товарів на світовому ринку. Міжнародні товарні номенклатури. Штрихові коди.	
5.4	Регіональна структура (географічний розподіл) МТ. Структура світового товарообігу.	

5.5	Головні причини і наслідки збільшення взаємної торгівлі економічно розвинених країн. Роль країн, що розвиваються в МТ. Місце нових індустріальних країн (НІК) у світовій торгівлі. Країни з перехідною економікою в МТ.	
5.6	Монополізація світової торгівлі. Види товарних ринків за ступенем монополізації. Закритий і відкритий сектори світового ринку, їх особливості. Кон'юнктура товарних ринків – сутність, фактори формування і розвитку, система показників вивчення й основні форми виявлення.	
6	Міжнародна міграція робочої сили	2
6.1	Поняття міжнародної міграції робочої сили, її економічна природа, рушійні сили й етапи розвитку.	
6.2	Масштаби, форми й основні тенденції розвитку сучасних міграційних процесів. Види міжнародної міграції.	
6.3	Міжнародний ринок спеціалістів високої кваліфікації («золотих комірців») і проблема «відпливу інтелекту».	
6.4	Роль НТР у розвитку міграції робочої сили, наукових та інженерно-технічних кадрів.	
6.5	Соціально-економічні наслідки міжнародної трудової міграції.	
6.6	Міжнародна міграція робочої сили і платіжні баланси країн.	
7	Міжнародний науково-технічний обмін	2
7.1	Передумови науково-технічного співробітництва (НТС). НТС як форма МЕВ.	
7.2	Традиційні і нові форми НТС країн світу. Вплив НТР на розвиток міжнародного НТС.	
7.3	Міжнародний рух технологій та механізм їх передачі.	
7.4	Спільні наукові дослідження. Міжнародні науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР).	
7.5	Обмін науково-технічними досягненнями і досвідом. Взаємні консультації з основних питань НТС. Розробка науково-технічних прогнозів.	
8	Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини	2
8.1	Національні, міжнародні і світова валютні системи, їх сутність, елементи. Поняття валюти й її види. Конвертованість валют.	
8.2	Валютний курс, його види. Валютний паритет. Котирування валют. Крос-курс. Валютні ринки та валютні операції.	
8.3	Принципи, форми та інструменти валютної політики держав з відкритою економікою.	
8.4	Еволюція світової валютної системи. Паризька, Генуезька, Бреттон-Вудська і Ямайська валютні системи.	
8.5	Європейська валютна система в повоєнний період. Валютно-фінансова система країн ЄС.	
9	Міжнародні кредитні відносини	2
9.1	Міжнародний кредит, його роль у світовій економіці, функції у сфері зовнішньоекономічних зв'язків.	
9.2	Сутність міжнародних кредитних відносин. Основні види кредитних угод. Умови надання кредитів. Кредитні міжбанківські ставки. Класифікація кредитів.	
9.3	Передумови формування і розвиток світового ринку позичкових капіталів (СРПК), його функції. Різновидність операцій на СРПК.	
9.4	Світовий грошовий ринок і ринок цінних паперів. Сутність та особливості розвитку своринку.	

8.5	Фактори розвитку євrorинку та його сектори. Валютна й інституціональна структура ЄРПК. Система СБІФТ.	
	Всього	18

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Міжнародні економічні відносини»

Питання для усного опитування та дискусії

1.1 Сутність міжнародних економічних відносин, їх значення, об'єктивна основа і передумови розвитку.

1.2 Рівні розвитку міжнародних економічних відносин: функціональні, економічні, територіальні, за суб'єктами діяльності.

1.3 Види та форми міжнародних економічних відносин, їх взаємозв'язок.

Аудиторна письмова робота

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: міжнародні економічні відносини (МЕВ), рівні МЕВ, форми МЕВ, економічні контакти, економічне співробітництво, економічна взаємодія, економічна інтеграція, світова економіка, міжнародна торгівля, міжнародна інвестиційна діяльність, міжнародні науково-технічні відносини, міжнародна міграція робочої сили, міжнародні валютно-фінансові відносини, міжнародні кредитно-грошові відносини, світовий ринок, внутрішній ринок, національний ринок, міжнародний ринок.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- яке значення навчальної дисципліни «МЕВ»?
- в чому полягає економічний зміст МЕВ?
- що виникло раніше МЕВ чи світове господарство?
- що виступає об'єктом та суб'єктами МЕВ?
- які виділяють рівні розвитку МЕВ?
- які є основні форми МЕВ?

Задачі та ситуаційні завдання

Завдання 1. Із використанням Інтернет-ресурсів підготувати доповідь/презентацію про принципи зовнішньоекономічної діяльності визначенні в Законі України «Про зовнішньоекономічну діяльність» та інформацію про факти порушення їх дотримання (чи неналежного виконання) з боку інших країн.

Завдання 2. Із використанням Інтернет-ресурсів опрацювати класифікацію торговельних термінів, визначених в Міжнародних правил щодо тлумачення торговельних термінів («Інкотермс») та визначити особливості їх застосування.

Семінарське заняття 2

Тема 2. Світове господарство та особливості його розвитку

Питання для усного опитування та дискусії

2.1 Країни, що розвиваються: поняття, загальні ознаки та місце у світовій економіці. Соціально-економічна структура. Проблема ліквідації економічної відсталості і неокolonіальної залежності країн, що розвиваються. Нові індустріальні країни.

2.2 Країни з новою змішаною економікою: вихідні умови формування, моделі розвитку. Градуалістська модель трансформації нових змішаних економік. Проблеми інтеграції країн з новими змішаними економіками.

2.3 Інтеграція України та ЄС. Угода про асоціацію України з ЄС.

2.4 Об'єктивні передумови, політичні й економічні цілі, основні етапи розвитку західноєвропейської економічної інтеграції. Єдність економічної системи країн ЄС.

2.5 Створення західноєвропейської моделі єдиного промислового і науково-технічного розвитку. Єдина науково-технічна політика. Інституціональна структура і політико-правові механізми ЄС. Політика ЄС відносно «третіх» країн та їх угруповань. Проблеми подальшого розширення ЄС. Україна й ЄС.

Аудиторна письмова робота

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: світове господарство, структура світового господарства, колонії, метрополії, інтеграція, інтеграційні об'єднання, нові індустріальні країни, інтернаціоналізація, відкрита економіка, внутрішній ринок, світовий ринок, експортна квота, імпортна квота, зовнішньоторгова квота.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- дайте визначення світового господарства;
- які ознаки характерні для сучасного світового господарства?
- які етапи проходить в своєму розвитку світове господарство?
- про що свідчить сучасний рівень інтенсивних економічних зв'язків між країнами?
- назвіть фактори які впливають на ступінь відкритості економіки і рівень розвитку

МЕВ.

Задачі та ситуаційні завдання

Завдання 1. Із використанням Інтернет-ресурсів підготувати доповідь/презентацію про основні ознаки сучасного етапу розвитку світового господарства.

Завдання 2. На основі даних табл. 1, потрібно визначити ступінь відкритості національних економік – через розрахунок експортних квот, обсягу експорту на душу населення та питомої частки кожної країни у світовому експорті. Які з країн найбільшою мірою залежать від зовнішньоекономічної сфери і чи є це позитивним для національного господарства?

Таблиця 2.1 – Вихідні дані

Країна	Обсяг експорту, млрд дол. США	ВВП, млрд дол. США	Чисельність населення, млн осіб.
США	625	7400	255,4
Німеччина	521	2497	80,6
Японія	411	5390	124,5
Франція	289	1585	57,4
Великобританія	260	1167	57,8
Італія	234	1112	57,0
Канада	201	575	27,4
Нідерланди	198	415	15,2
Україна	18	36	49,7
Світ в цілому	5690	41100	6200000

Примітка: Експортна квота – це кількісний показник, що характеризує значимість експорту для економіки в цілому й окремих галузях за тими або інших видами продукції, який розраховується за формулою: $Ek.v. = Ez.p. / VBP * 100\%$, де $Ek.v.$ – експортна квота; $Ez.p.$ - обсяг експорту в звітному році; VBP – валовий внутрішній продукт.

Семінарське заняття 3

Тема 3. Еволюційні періоди формування та середовище МЕВ

Питання для усного опитування та дискусії

3.1 МЕВ капіталізму вільної конкуренції та монополістичного капіталізму. МЕВ у міжвоєнний період. Новий (неоколоніальний) період розвитку всесвітніх економічних зв'язків.

3.2 Світогосподарські зв'язки в найновіший період. Зростання єдності та взаємозалежності суб'єктів світового господарства.

3.3 Поняття середовища МЕВ, його структура й особливості. Природно-географічне середовище, основні його складові впливу на розвиток МЕВ.

3.4 Економічне середовище функціонування МЕВ, стан ринкових відносин країн і особливості їх розвитку. Політико- правове середовище.

3.5 Особливості взаємодії політики й економіки в МЄВ. Економічні та правові регулятори МЄВ.

3.6 Соціально-культурне середовище і його значення в розвитку МЄВ. Інфраструктура сучасних МЄВ.

3.7 Роль транспорту й інформаційно-комунікаційних систем у розвитку МЄВ.

Аудиторна письмова робота

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: міжнародні економічні відносини (МЄВ), суб'єкти МЄВ, об'єкти МЄВ, середовище МЄВ, внутрішнє середовище МЄВ зовнішнє середовище МЄВ, природно-географічне середовище, політико-правове середовище, економічне середовище, соціально-культурне середовище.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- визначте періоди розвитку МЄВ.
- який вплив на розвиток МЄВ мала епоха Великих географічних відкриттів?
- охарактеризуйте зовнішньо-економічні зв'язки країн Сходу.
- особливості світогосподарських зв'язків в найновіший період.
- розкрийте сутність поняття середовище МЄВ.
- охарактеризуйте внутрішнє та зовнішнє середовище МЄВ.

Задачі та ситуаційні завдання

Завдання 1. Із використанням Інтернет-ресурсів підготувати доповідь про структуру середовища функціонування МЄВ:

- природно-географічне середовище;
- економічне середовище;
- політико-правове середовище;
- соціально-культурне середовище.

Завдання 2. Використовуючи Інтернет-ресурси та статистичні дані підготувати інформацію щодо особливості сучасних світогосподарських зв'язків.

Семінарське заняття 4

Тема 4. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва

Питання для обговорення та дискусії

4.1 Головні організаційно-економічні форми втілення міжнародного поділу праці.

4.2 Система міжнародного поділу праці та основні тенденції її розвитку у сучасних умовах.

4.3 Міжнародна спеціалізація виробництва. Міжнародне виробниче кооперування.

4.4 Проблеми і передумови участі України в міжнародному поділі праці.

Аудиторна письмова робота

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: суспільний поділ праці, загальний поділ праці, частковий поділ праці, одиничний поділ праці, міжнародний поділ праці, міжнародна спеціалізація виробництва, виробнича міжнародна спеціалізація виробництва, територіальна міжнародна спеціалізація виробництва, предметна спеціалізація, подетальна і технологічна спеціалізація, міжнародна кооперація праці, підрядне кооперування, спільні підприємства, інтернаціоналізація виробництва.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- що собою являє поділ праці?

- дайте визначення міжнародному поділу праці.
- охарактеризуйте фактори, що вплинули на розвиток міжнародного поділу праці.
- назвіть переваги які має країна від участі в МПП.
- дайте визначення міжнародної спеціалізації виробництва та міжнародної кооперації праці.
- назвіть і охарактеризуйте напрями міжнародної спеціалізації виробництва.
- які знаєте основні види міжнародної спеціалізації виробництва?
- назвіть і проаналізуйте форми кооперування.
- які знаєте сучасні західні теорії розвитку міжнародного поділу праці?
- назвіть форми прояву інтернаціоналізації економічного життя.

Задачі та ситуаційні завдання

Завдання 1. Із використанням Інтернет-ресурсів проаналізуйте природні, історичні, техніко-економічні, соціально- та організаційно-економічні основи для участі України в міжнародному поділі праці та визначте перспективи подальшої участі України в міжнародному поділі праці. Інформацію представити у вигляді доповіді/презентації.

Завдання 2. Купити товар за кордоном дешевше, ніж виробляти його вдома, що є нашою вигодою. Чи цей підхід сумісний із принципом порівняльної переваги? Обґрунтуйте свою точку зору.

Завдання 3. Затрати робочого часу в Україні та Німеччині на виробництво товарів А, Б, В, Г наведені в таблиці 2:

Таблиця 4.1 – Вихідні дані

Товар	Німеччина	Україна
А	3	36
Б	6	54
В	12	72
Г	45	90

Необхідно визначити:

1) за якими товарами Німеччина має найбільшу та найменшу абсолютну перевагу перед Україною?

2) які товари будуть продукуватися у Німеччині, а які — в Україні, за умови, що німецька заробітна плата в 7 разів вище української?

Завдання 4. Німеччина і Корея виробляють два товари - комп'ютери і ноутбуки. Витрати праці на виробництво цих товарів в Німеччині складає 10 і 8 годин; в Кореї – 5 і 6 годин відповідно. Обидві країни мають ресурси часу в 300 тис. год.

Завдання:

1) Які переваги мають країни у виробництві цих двох товарів?

2) Побудуйте криві виробничих можливостей для двох країн за умови постійних витрат заміщення. Визначте межі встановлення цін світового ринку на обидва товари.

3) Якщо до спеціалізації Німеччина виробляла для власних потреб 20 тис. комп'ютерів, а Корея – 36 тис. комп'ютерів, відправляючи решту ресурсів на виробництво ноутбуків, то які можливі обсяги приросту світового виробництва комп'ютерів і ноутбуків в умовах повної спеціалізації?

4) Побудуйте лінії торговельних можливостей країн, якщо на світових ринках склалася наступна ціна товару 1 комп'ютер = 1 ноутбук.

Семінарське заняття 5

Тема 5. Міжнародна торгівля та сфера послуг як форми міжнародних економічних відносин

Питання для обговорення та дискусії

5.1 Ціноутворення на світовому ринку. Ціна як важливий показник кон'юнктури товарних ринків. Світова ціна, її ознаки. Ціноутворювальні фактори. Множинність цін на

світовому ринку. Рівні світових цін. Інформаційна система світових цін товарних ринків. Проблеми нееквівалентного обміну. Поняття «умови торгівлі» і його економічний зміст.

5.2 Види і форми МТ. Зустрічна торгівля. Міжнародні торги (тендери). Міжнародні ярмарки і виставки. Міжнародні аукціони. Особливості біржової торгівлі, її еволюція, організація і функції. Біржові товари. Найбільші міжнародні товарні біржі, їх вплив на міжнародну торгівлю. Види біржових угод. Консигнаційна торгівля. Особливості розвитку зовнішньоторговельної політики держав. Засоби зовнішньоторговельної політики. Вияви дискримінації в МТ. Регіональне торговельне співробітництво.

5.3 Регулювання міжнародних торговельних відносин. Діяльність міжнародних торговельних організацій. ГАТТ (Генеральна угода з тарифів і торгівлі) та ЮНКТАД (Конференція ООН з питань торгівлі й розвитку). Перетворення ГАТТ на Світову організацію торгівлі (СОТ). Реорганізація КОКОМ (Координаційна рада з експортного контролю). Значення торговельних угод у сучасних умовах. Діяльність Міжнародної торговельної палати. Передумови й особливості участі України в МТ.

5.4 Значення світового ринку послуг, передумови його формування. Специфічні ознаки міжнародної торгівлі послугами, її динаміка, структура і географічні напрямки.

5.5 Секторальні ознаки розвитку міжнародних ринків послуг. Міжнародні інжинірингові послуги. Міжнародний консалтинг. Міжнародний аутсорсинг. Міжнародні телекомунікаційні, фінансові, страхові послуги. Туристичні послуги на світовому ринку. Міжнародні туристські потоки. Фактори розвитку міжнародного туризму.

5.6 Франчайзинг у системі міжнародних послуг. Регулювання умов використання товарних знаків, Мадридська угода про їх міжнародну реєстрацію.

5.7 Міжнародний лізинг, його види. Головні країни-експортери лізингових послуг. Значення міжнародного лізингу в МТ та міжнародній інвестиційній діяльності.

5.8 Роль транспорту в МЕВ. Види міжнародних сполучень. Міжнародні перевезення. Міжконтинентальні та внутрішньоконтинентальні перевезення вантажів. Фактори вибору транспорту для міжнародних перевезень. Міжнародні пасажирські сполучення. Регулювання міжнародних транспортних відносин міжнародними транспортними організаціями та конвенціями.

5.9 Регулювання МЕВ у сфері послуг. Проблеми участі України в міжнародній торгівлі послугами.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: світовий товарний ринок, міжнародна торгівля, зовнішня торгівля, зовнішньоторговельний оборот, товарна структура, географічна структура міжнародної торгівлі, протекціонізм, експорт, реекспорт, імпорт, реімпорт, прямий і непрямий економічні ефекти від зовнішньої торгівлі, платіжний баланс, торговий баланс, контрагент, контракт, експортна операція, реекспортна операція, імпортна операція, реімпортна операція, ціна ФОБ, ціна СІФ, ціна франко-вагон, форс-мажорні обставини, угоди з простими посередниками, угоди доручення, угоди комісії, угоди із збутовими посередниками, міжнародні товарні біржі, операції “spot”, фьючерси, форвардні операції, хеджування, аукціони, міжнародні торги, протекціонізм, лібералізація, інтернаціональна вартість товару, світова ціна, контрактна ціна, довідкова ціна, біржова ціна, цінові знижки, базова ціна, цінова стратегія фірми, цінова межа.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- дайте визначення міжнародної та зовнішньої торгівлі та покажіть різницю між ними.
- охарактеризуйте основні організаційні форми експорту та імпорту.
- в чому проявляється вплив зовнішньої торгівлі на функціонування національної економіки?
- від яких факторів залежить ефективність зовнішньої торгівлі?
- назвіть сучасні тенденції розвитку міжнародної торгівлі.
- що собою являють платіжний і торговий баланси?
- покажіть різницю між міжнародними товарними біржами, міжнародними аукціонами та міжнародними торгами.

- що собою являють протекціонізм і лібералізація міжнародної торгівлі.

Задачі та ситуаційні завдання

Завдання 1. Компанія "Кока-Кола", американський виробник охолоджувальних напоїв, продає їх концентрат в Україну. Однак Україна запроваджує високе імпортне мито на ввезення "Кока-Коли", щоб захистити українських виробників, і збільшує податки на прибуток іноземних компаній. Що може зробити "Кока-Кола": а) щоб не віддавати частку українського ринку місцевим конкурентам; б) щоб скоротити обсяг податків на прибуток, які виплачуються в Україні; в) щоб гарантувати цілісність своїх активів в Україні?

Завдання 2. В таблиці 3 представлено дані, які характеризують виробництво двох товарів – автомобілів і медичного обладнання – в двох країнах – США і Японії за показниками обсягу виробленої продукції та кількістю робочих днів, витрачених для виробництва даного обсягу продукції.

Таблиця 5.1 – Вихідні дані

Показники	США		Японія	
	види виробленої продукції		види виробленої продукції	
	автомобілі	медичне обладнання	автомобілі	медичне обладнання
Обсяг виробленої продукції, тис. шт.	200	100	200	100
Кількість робочих днів, витрачених для виробництва даного обсягу продукції	480	400	320	360

Визначте порівняльні переваги США і Японії у виробництві автомобілів і медичного обладнання.

Завдання 3. Експорт-імпорт послуг за країнами світу у 2020-2021 рр. подано у табл. 4 (млн. дол. США). Визначте показники динаміки торгівлі послугами: темпи приросту експорту, імпорту та зовнішньоторговельного обігу.

Таблиця 5.2 – Вихідні дані

Країни	Експорт		Імпорт	
	Базисний період	Звітний період	Базисний період	Звітний період
Велика Британія	546,8	695,1	610,5	863,4
Швейцарія	510,2	618,0	174,2	258,0
США	442,6	555,2	437,2	426,3
Кіпр	406,9	637,3	389,8	661,4
Німеччина	380,9	547,1	339,4	511,5
Китай	38,3	70,2	15,3	21,1
Японія	11,8	19,6	9,6	28,3
Світ	9038,9	11741,3	4980,6	6468,0

Примітка:

- темпи росту експорту: $Tr.e. = Ez.p. / Eb.p. * 100\%$, де Tr.e. – темпи росту експорту; Ez.p. – обсяг експорту в звітному році; Eb.p. – обсяг експорту в базисному році.

- темпи приросту експорту $Tpr.e. = Tr.e.z.p. / Tr.e.b.p. * 100\%$, де Tpr.e. – темпи приросту експорту; Tr.e.z.p. – темпи росту експорту за звітний рік; Tr.e.b.p. – темпи росту експорту за базисний рік.

Семінарське заняття 6

Тема 6. Міжнародна міграція робочої сили

Питання для обговорення та дискусії

6.1 Загальні закономірності створення світового ринку робочої сили, головні регіони і центри її міжнародного тяжіння й експорту.

6.2 Міжнародні монополії і ринок праці. Форми і засоби експлуатації робочих-іммігрантів. Вплив міжнародної економічної інтеграції на інтернаціоналізацію ринку праці.

6.3 Державне і міжнародне регулювання трудової міграції.

6.4 Міжнародна організація праці (МОП), Міжнародна організація з питань міграції (МОМ) та їх роль у вирішенні питань безробіття і захисту прав працівників.

6.5 Проблеми трудової міграції і ринку робочої сили в Україні.

Аудиторна письмова робота

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: міграція, еміграція, імміграція, рееміграція, імміграційна політика, світові центри трудової міграції, внутрішня міграція, міжконтинентальна міграція, країни-імпортери робочої сили, країни-експортери робочої сили.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- що таке міграція робочої сили, імміграція, еміграція, рееміграція?
- назвіть основні причини міжнародної міграції робочої сили.
- який вплив має міграція робочої сили на економіку країн-експортерів і країн-імпортерів?
- якими рисами характеризується сучасна міжнародна міграція населення?

Задачі та ситуаційні завдання

Завдання 1. Із використанням Інтернет-ресурсів підготувати доповідь/презентацію про основні світові центри трудової міграції.

Завдання 2. У більшості постіндустріальних країн спостерігається загальний і структурний дефіцит трудових ресурсів. Скорочення чисельності і старіння населення, зміна пропорцій між його працездатною і непрацездатною частиною на користь останньої — це процеси, які визначатимуть демографічний портрет розвинутих країн у найближчому майбутньому. У табл. 6.1 наведено дані, які характеризують трудовий потенціал розвинутих країн світу.

Таблиця 6.1 Чисельність іммігрантів у основних країнах реципієнтах іноземної робочої сили, млн. осіб.

Країна	Чисельність населення	Чисельність економічно активного населення	Чисельність іноземних громадян	Чисельність іноземної робочої сили
1	2	3	4	5
Австралія	19,9	9,7	4,6	2,4
Австрія	8,1	3,9	0,9	0,4
Бельгія	10,4	3,9	0,9	0,4
Великобританія	59,3	29,0	2,4	1,3
Італія	57,6	22,4	1,4	0,3
Канада	31,6	14,9	5,1	2,9
Нідерланди	16,2	8,1	1,7	0,3
США	290,8	140,3	28,6	17,5
Німеччина	82,5	38,9	7,4	3,5
Франція	59,8	25,8	6,0	1,6
Швейцарія	7,4	3,9	1,4	0,8
Швеція	9,0	4,4	1,1	0,3
Японія	127,6	77,5	1,7	0,2

1) Розрахуйте частку національної робочої сили та іммігрантів у загальній чисельності економічно активного населення розвинутих країн світу.

2) Які країни найбільшою мірою залежать від трудової імміграції і які наслідки для їх національних економік матиме така залежність у середньо- і довгостроковій перспективі?

Семінарське заняття 7

Тема 7. Міжнародний науково-технічний обмін

Питання для обговорення та дискусії

7.1 Співробітництво у галузі науково-технічної інформації, винахідництва та патентної справи. Спільні наукові дослідження щодо захисту навколишнього середовища, у медицині, освоєнні космосу і Світового океану.

7.2 Основні напрями НТС: автоматизація господарства, нові види конструкційних матеріалів, біотехнології, атомна енергетика та ін.

7.3 Комерційний зміст науково-технічних відносин. Розвиток торгівлі ліцензіями і ноу-хау.

7.4 Захист інтелектуальної власності. Міжнародні науково-технічні програми.

7.5 Перспективи включення науково-технічного потенціалу України до міжнародних науково-технічних зв'язків.

Аудиторна письмова робота

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: інвестиційно-інноваційна діяльність, міжнародне науково-технологічне співробітництво, технологія, технічний прогрес, патент, ліцензія, копірайт, товарний знак.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- дайте визначення міжнародних науково-технічних відносин.
- що належить до основних видів міжнародних науково-технічних відносин у комерційно-правовому аспекті?
- дайте характеристику етапів життєвого циклу технології-товару.
- назвіть основні шляхи передачі технологій.
- проаналізуйте форми передачі технологій.
- охарактеризуйте нові форми передачі технологій.

Задачі та ситуаційні завдання

Завдання 1. Із використанням Інтернет-ресурсів підготувати доповідь/презентацію з обґрунтуванням Вашої думки відносно можливих шляхів ефективної інтеграції України в міжнародний ринок технологій.

Семінарське заняття 8

Тема 8. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини

Питання для обговорення та дискусії

8.1 Роль долара як світової валюти.

8.2 Еволюція ролі та перспективи золота в міжнародних валютно-фінансових відносинах. Проблема диверсифікації міжнародних валютних резервів.

8.3 Механізм міжнародних розрахунків. Платіжний і розрахунковий баланси, їх структура.

8.4 Платіжний баланс як індикатор взаємин національної економіки з зовнішнім світом. Методи регулювання платіжного балансу.

8.5 Нестабільність міжнародних розрахунків і основні проблеми платіжних балансів країн світу.

Аудиторна письмова робота

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: валюта, національна валютна система, світова валютна система, золотий стандарт, золото злитковий, золотовалютний, платіжний баланс, форвардні валютні курси.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- які етапи в своєму розвитку пройшла міжнародна валютна система?
- яким чином і який вплив має на споживача і виробника: зниження (підвищення) обмінного курсу національної валюти?
- в чому переваги і недоліки плаваючої системи валютних курсів?
- охарактеризуйте складові елементи світової валютної системи.
- проаналізуйте етапи розвитку світової валютної системи.
- охарактеризуйте основні функції міжнародної валютної системи.
- що собою являє крос-курс?

Задачі та ситуаційні завдання

Завдання 1. Із використанням Інтернет-ресурсів підготувати доповідь/презентацію про найдешевші на найдорожчі валюти світу.

Завдання 2. Український експортер уклав у серпні 2021 року угоду на поставку за кордон цукру на 74 тисячі доларів США. За час, який минув з моменту оплати, долар здешевів з 29,5 гривень до 27,1 гривні за долар. Визначте, як це позначиться на економічному становищі експортера, якщо цукор він купує в Україні за твердими цінами?

Завдання 3. Швейцарський банк продає імпортеріві 10 тис. дол. США на форвардній основі з поставкою через три місяці (90 днів) при ставках ЛІБОР по долару 5,5%, по франку 3,5%. Курс спот становить 1,6 швейцарського франку за дол. США

Визначте наступні показники:

- 1) форвардний курс угоди;
- 2) вартість продажу.

Семінарське заняття 9

Тема 9. Міжнародні кредитні відносини

Питання для обговорення та дискусії

9.1 Роль транснаціональних банків у розподілі та перерозподілі міжнародних позичкових ресурсів.

9.2 Регіональні зміни у сфері зовнішніх запозичень. Проблеми зовнішньої заборгованості у МЄВ.

9.3 Форми, структура і масштаби зовнішньої заборгованості.

9.4 Інструменти управління зовнішнім боргом країн.

9.5 Проблема заборгованості і значення іноземних кредитів для економічного розвитку України.

Аудиторна письмова робота

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: міжнародний кредит, міжнародні кредитні відносини, світовий грошовий ринок, ринок цінних паперів, євроринок.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- які є форми вивозу капіталу?
- назвіть передумови вивозу капіталу.
- назвіть фактори розвитку Євроринку.
- які Ви знаєте найбільші фінансово-кредитні центри в світовій економіці?

Задачі та ситуаційні завдання

Завдання 1. Із використанням Інтернет-ресурсів підготувати доповідь/презентацію про найбільші фінансово-кредитні центри в світовій економіці.

Завдання 2. Одна з країн Латинської Америки планує провести модернізацію своєї системи залізничних доріг, для чого необхідно придбати новий рухомий состав. Витрати в іноземній валюті становлять, за оцінками, 950 млн дол. У результаті модернізації залізниці очікується підвищення щорічного прибутку до 140 млн дол. на рік. Можливі два альтернативні шляхи фінансування: А. Кредит на 20 років за ставкою 13 %. Б. Кредит на 10 років за ставкою 11 %. Який варіант кращий? Чому? Основна сума має виплачуватися рівними частками щорічно.

Завдання 3. Припустимо, що українській компанії необхідне виробниче обладнання німецького виробництва вартістю 300 тис. євро, яке буде у експлуатації впродовж п'яти років. Після завершення даного терміну залишкова вартість обладнання становитиме 30 тис. євро. Виробник обладнання пропонує компанії комісію за технічне обслуговування обладнання в сумі 5 тис. євро щороку. Податки компанії – 20%. Орендодавець забезпечує компанії технічне обслуговування. Це саме обладнання можна придбати і за умови залучення банківського кредиту на суму 250 тис. євро на п'ять років під 15 % річних. Обґрунтуйте, яка форма кредиту буде вигіднішою для компанії – банківський кредит чи лізинг.

1.4. Самостійна робота студентів

Самостійна робота здобувачів вищої освіти виконується в позааудиторний час, передбачений тематичним планом навчальної дисципліни. Робота виконується самостійно з одержанням необхідних консультацій від науково-педагогічного працівника.

1.4.1. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Робота подається в надрукованому вигляді на аркушах формату А 4, в якій послідовно подаються відповіді на кожне завдання з усіх тем навчальної дисципліни. Стандартними вимогами для комп'ютерного виконання тексту роботи є шрифт Times New Roman розміром кегля 14 при міжрядковому інтервалі 1,5. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, ліве – 3,0 см, праве – 1,0 см. Не лише зміст, але й форма роботи мусить відповідати чинним вимогам. Першою її сторінкою є титульний аркуш, де зазначається назва вищого навчального закладу та кафедри, на яку подається робота, навчальний предмет, прізвища виконавця і рецензента.

Обов'язковим є наявність переліку використаної літератури з посиланням на неї в тексті самостійної роботи. Наприкінці роботи виконавцем ставиться особистий підпис і дата завершення роботи.

1.4.2. Завдання для виконання самостійної роботи

1.4. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів є однією з форм оволодіння матеріалом із навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини». Виконання самостійної роботи дозволяє студентам розвивати самостійне мислення, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опанувати практичні навички в міжнародних економічних відносинах.

Самостійна робота із навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини» складається з двох окремих завдань: письмових робіт по 13 темах та однієї індивідуальної роботи. Письмова робота та індивідуальне завдання виконується у межах годин, відведених для самостійної роботи навчальним планом.

Студенти виконують письмову роботу та індивідуальну роботу самостійно з одержанням необхідних консультацій від науково-педагогічного працівника протягом семестру. Форма контролю – перевірка письмових робіт та заслуховування доповіді за темою наукової роботи. Питання письмової роботи виносяться на підсумковий семестровий контроль.

Тема 1. Предмет і завдання дисципліни "Міжнародні економічні відносини"

Питання для самостійної роботи

1. Предмет вивчення дисципліни, її місце серед інших економічних дисциплін.
2. Форми міжнародних економічних відносин та їх взаємозв'язок.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення визначити місце навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини» серед інших економічних дисциплін.

На підставі опрацьованої літератури дати порівняльну характеристику основних форм міжнародних економічних відносин.

Тема 2. Світове господарство та особливості його розвитку

Питання для самостійної роботи

1. Етапи розвитку світового господарства.
2. Типологізація країн – суб'єктів світового господарства.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення визначити причини виникнення світового господарства та охарактеризувати основні ознаки етапів розвитку світового господарства.

На підставі опрацьованої літератури навести класифікацію країн - суб'єктів світового господарства за різними класифікаційними ознаками.

Тема 3. Еволюційні періоди формування та середовище міжнародних економічних відносин
Питання для самостійної роботи

1. Міжнародні економічні відносини в умовах становлення індустріальної цивілізації.
2. Середовище міжнародних економічних відносин.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення визначити особливості міжнародних економічних відносин в умовах становлення індустріальної цивілізації та сучасних світогосподарських зв'язків.

На підставі опрацьованої літератури дати порівняльну характеристику природно-географічному, економічному, політико-правовому та соціально-культурному середовищу міжнародних економічних відносин.

Тема 4. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва
Питання для самостійної роботи

1. Система міжнародного поділу праці та основні тенденції її розвитку у сучасних умовах.
2. Проблеми і передумови участі України в міжнародному поділу праці.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення визначити сутність міжнародного поділу праці та охарактеризувати фактори, що вплинули на розвиток міжнародного поділу праці.

На підставі опрацьованої літератури назвати переваги, які має країна від участі в міжнародному поділу праці.

Тема 5. Міжнародна торгівля та сфера послуг як форми міжнародних економічних відносин

Питання для самостійної роботи

1. Торгові посередники: біржі, аукціони, міжнародні торги.
2. Регулювання міжнародних торговельних відносин та діяльність міжнародних торгових організацій.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення дослідити роль торгових посередників в міжнародній торгівлі та визначити особливості діяльності міжнародних торгових організацій.

На підставі опрацьованої літератури охарактеризувати принципи та механізми регулювання міжнародних торговельних відносин.

Тема 6. Міжнародна міграція робочої сили
Питання для самостійної роботи

1. Основні світові центри трудової міграції.
2. Особливості діяльності Міжнародної організація праці (МОП) та Міжнародної організації з питань міграції (МОМ).

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення назвати основні світові центри трудової міграції та визначити риси сучасної міжнародної міграції населення.

На підставі опрацьованої літератури охарактеризувати особливості діяльності Міжнародної організація праці та Міжнародної організації з питань міграції.

Тема 7. Міжнародний науково-технічний обмін

Питання для самостійної роботи

1. Форми міжнародного обміну технологіями

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення визначити сутність технологій та охарактеризувати основні шляхи передачі технологій.

На підставі опрацьованої літератури порівняти різні форми міжнародного обміну технологіями та описати сучасний стан та перспективи подальшого розвитку міжнародного науково-технічного обміну з Україною.

Тема 8. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини

Питання для самостійної роботи

1. Світова валютна система.
2. Валютне регулювання.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення охарактеризувати складові елементи світової валютної системи та проаналізувати етапи розвитку світової валютної системи.

На підставі опрацьованої літератури порівняти рівні, способи та методи валютного регулювання.

Тема 9. Міжнародні кредитні відносини

Питання для самостійної роботи

1. Міжнародний кредит, його роль у світовій економіці.
2. Проблеми зовнішньої заборгованості у МЄВ.

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою самостійної роботи і на підставі її вивчення визначити роль міжнародного кредиту у світовій економіці та описати міжнародні міжбанківські системи передачі інформації та здійснення платежів.

На підставі опрацьованої літератури та статистичних даних охарактеризувати проблеми заборгованості і значення іноземних кредитів для економічного розвитку України.

1.5. Індивідуальні завдання

Передбачає проведення студентом/(кою) комплексної, системної та аналітичної оцінки функціонування обраної міжнародної компанії. Студентом/кою проводиться дослідження факторів стосовно конкретної компанії (**компанія студентом/кою обирається довільно**)

Завдання складається з наступних блоків:

- визначення та обґрунтування ролі глобального бізнес-середовища як основного фактору успіху міжнародної компанії;
- представлення аналітичної оцінки ролі соціальних та політичних інститутів країни базування та приймаючих країн у бізнес-діяльності міжнародної компанії;
- дослідження особливостей кросс-культурного середовища функціонування міжнародної компанії;

- визначення проблем і перспектив міжнародної компанії у світлі сучасних тенденцій розвитку міжнародної торгівлі;
- обґрунтування обраної стратегії міжнародної компанії на глобальному фінансовому ринку;
- аналітична оцінка глобальної стратегії міжнародної компанії; дослідження стратегій проникнення на зарубіжні ринки міжнародної компанії;
- визначення організаційної структури міжнародної компанії, виявлення наявних проблем та надання авторських пропозицій по її вдосконаленню;
- виявлення характерних саме для обраної міжнародної компанії особливих способів управління людськими ресурсами.

Результати виконаної роботи подати у формі аналітичного звіту обсягом від 5 до 8 сторінок друкованого тексту належним чином оформленого (MS Word.doc Шифр/розмір Times New Roman/14 Міжрядковий інтервал/абзац 1,5/1,25 Формат сторінки/поля А4/20 мм) з використанням фактичного та аналітичного матеріалу. Звіт має містити висновки та рекомендації, має бути наявна титульна сторінка

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Предмет, завдання та структура дисципліни «Міжнародні економічні відносини».
2. Сутність міжнародних економічних відносин та їх значення.
3. Передумови та принципи розвитку міжнародних економічних відносин.
4. Рівні розвитку міжнародних економічних відносин.
5. Види та форми міжнародних економічних відносин.
6. Світове господарство: сутність та етапи його розвитку.
7. Нерівномірність соціально-економічного розвитку країн світу та їх типологія.
8. Міжнародні економічні відносини як елемент структури світового господарства. Об'єкти та суб'єкти міжнародних економічних відносин.
9. Еволюційні періоди формування міжнародних економічних відносин.
10. Особливості розвитку сучасних міжнародних економічних відносин.
11. Поняття середовища міжнародних економічних відносин, його структура й особливості.
12. Сутність міжнародного поділу праці та його особливості.
13. Етапи розвитку міжнародного поділу праці.
14. Форми міжнародного поділу праці.
15. Суть, етапи розвитку та форми прояву інтернаціоналізації економічного життя.
16. Система міжнародного поділу праці та основні тенденції її розвитку у сучасних умовах.
17. Поняття міжнародної торгівлі та її місце в системі міжнародних економічних відносин.
18. Етапи розвитку світового ринку.
19. Основні показники міжнародної торгівлі. Вплив зовнішньої торгівлі на функціонування національної економіки.
20. Ціноутворення на світовому ринку. Ціноутворюючі фактори.
21. Торгові посередники: біржі, аукціони, міжнародні торги.
22. Протекціонізм і лібералізація торгівлі.
23. Регулювання міжнародних торговельних відносин.
24. Сучасні тенденції розвитку міжнародної торгівлі.
25. Сутність світового ринку послуг та передумови його формування.
26. Специфічні ознаки міжнародної торгівлі послугами, її динаміка, структура і географічні напрямки.
27. Роль транспорту в міжнародних економічних відносинах. Види міжнародних сполучень.
28. Суть і форми закордонного інвестування.
29. Види і масштаби іноземних інвестицій.
30. Транснаціональні корпорації – основа системи сучасних міжнародних економічних відносин.
31. Вільні економічні зони як фактор інтенсифікації міжнародного інвестування.
32. Міжнародні фінансові центри. Податкові гавані. Офшорні зони.
33. Наслідки міграції капіталів для країн-експортерів та країн-імпортерів.
34. Проблеми іноземного інвестування в економіку України.
35. Сутність і основні етапи розвитку міжнародної міграції робочої сили.
36. Основні риси світового ринку праці та світові центри міграції робочої сили.
37. Соціально-економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили.
38. Проблеми трудової міграції і ринку робочої сили в Україні.
39. Сутність міжнародного науково-технологічного обміну та його форми.
40. Світовий ринок технологій. Основні форми і канали передачі технологій.
41. Міжнародні некомерційні науково-технічні зв'язки та їх особливості.
42. Міжнародні комерційні науково-технічні зв'язки.
43. Міжнародне регулювання передачі технологій.
44. Сучасний стан та перспективи розвитку міжнародного науково-технічного обміну з

Україною.

45. Сутність валюти та валютних відносин. Їх класифікація.
46. Валютний ринок та валютні операції.
47. Валютний курс, його функції.
48. Види валютних систем. Основні елементи національної валютної системи.
49. Міжнародні валютні системи.
50. Валютне регулювання.
51. Платіжний баланс країни.
52. Міжнародний кредит, його роль у світовій економіці.
53. Світовий ринок позичкових капіталів. Світовий грошовий ринок і ринок цінних паперів.
54. Суть і види кредитних операцій.
55. Сутність, структура, основні показники вимірювання та наслідки існування зовнішнього боргу.
56. Проблеми заборгованості і значення іноземних кредитів для економічного розвитку України.
57. Особливості діяльності транснаціональних банків.
58. Суть та етапи міжнародної економічної інтеграції.
59. Форми, рівні та типи розвитку міжнародної економічної інтеграції.
60. Міжнародна інтеграція в Європі.
61. Інтеграційні об'єднання Африки, Азії, Латинської Америки.
62. Суть поняття "єврорегіон" та передумови його формування.
63. Проблеми участі України в інтеграційних процесах.
64. Поняття і види міжнародних організацій.
65. Класифікація міжнародних економічних організацій.
66. Міжнародні організації системи організації об'єднаних націй (ООН).
67. Система організацій економічного співробітництва і розвитку та інші міжнародні організації загальної компетенції.
68. Необхідність і значення інтеграції України до світового господарства і міжнародних економічних відносин.
69. Сутність та основні ознаки процесу глобалізації сучасного світового господарства.
70. Відносини України з міжнародними економічними організаціями.
71. Основні напрямки, форми і суб'єкти зовнішньоекономічних відносин України.
72. Взаємопов'язаність та передумови вирішення глобальних проблем.

1.6.2. Структура залікового білета

1. Суть і форми закордонного інвестування.
2. Рівні розвитку міжнародних економічних відносин.
3. Дати відповідь на тестові завдання:
 1. Господарські відносини між резидентами (тобто постійно перебуваючими в даній країні юридичними та фізичними особами) та нерезидентами (тобто іноземними юридичними та фізичними особами) – це
 - А. Міжнародні економічні відносини
 - Б. Міжнародна торгівля
 - В. Світова економіка
 - Г. Світове господарство
 - Д. Міжнародна економіка
 2. Найдавніша і провідна форма МЕВ, що виражає міжнародний товарний обмін – це
 - А. Міжнародні економічні відносини
 - Б. Міжнародна торгівля
 - В. Світова економіка

- Г. Світове господарство
- Д. Міжнародна економіка

3. За широким визначенням світове господарство – це

- А. система, яка включає тільки ті частини національних економік, які поставляють товари, послуги та економічні ресурси на зовнішній ринок
- Б. система взаємопов'язаних і взаємозалежних економік, що функціонують і розвиваються за єдиними об'єктивним законам ринку
- В. не сама світова економіка в динаміці свого розвитку, а теорія економічного розвитку міждержавної економіки
- Г. наростаюча взаємозалежність держав в економічній сфері

4. Міжнародна економіка – це

- А. система, яка включає тільки ті частини національних економік, які поставляють товари, послуги та економічні ресурси на зовнішній ринок
- Б. система взаємопов'язаних і взаємозалежних економік, що функціонують і розвиваються за єдиними об'єктивним законам ринку
- В. не сама світова економіка в динаміці свого розвитку, а теорія економічного розвитку міждержавної економіки
- Г. наростаюча взаємозалежність держав в економічній сфері

5. Фактори виробництва – це

- А. економічні ресурси, які необхідно витратити, щоб виробити товар
- Б. природні блага, які використовуються при виробництві товарів і послуг (земля, клімат, копалини, ландшафти, водойми)
- В. наукові методи досягнення практичних цілей, включаючи підприємницькі здібності (управлінські знання бізнесменів, необхідні для організації прибуткового виробництва)
- Г. фізичні та розумові зусилля працівників, що витрачаються ними в процесі виробництва

6. Найвищий ступінь розвитку суспільно-територіального поділу праці між країнами, основою якого є економічно вигідна спеціалізація окремих країн і обмін випущеною продукцією визначеної кількості та якості – це

- А. Міжнародна економічна взаємодія
- Б. Міжнародне кооперування виробництва
- В. Міжнародна спеціалізація виробництва
- Г. Міжнародний поділ праці

7. Загальний міжнародний поділ праці здійснюється

- А. на виготовленні окремих деталей, вузлів, їх компонентів, на стадіях технологічного процесу (технологічна спеціалізація)
- Б. на основі спеціалізації на окремих видах готової продукції та послуг (предметна спеціалізація)
- В. за сферами виробництва і галузям народного господарства (галузева спеціалізація)

8. Участь у міжнародному поділі праці дає країнам

- А. проявляється в статичній відмінності двох процесів виробництва - його роз'єднання і об'єднання

Б. проявляється в динамічній єдності двох процесів виробництва - його роз'єднання і об'єднання

В. негативний економічний ефект, збільшуючи безробіття та формуючи країну як сировинний придаток

Г. додатковий економічний ефект, дозволяючи повніше і з найменшими витратами задовольняти свої потреби

9. Великі міжнародні господарські комплекси, дислоковані одночасно в декількох країнах, об'єднані акціонерною власністю і єдиною, хоч і децентралізованою, стратегією – це

А. Транснаціональні корпорації

Б. Національні економіки

В. Інтеграційні економічні об'єднання

Г. Міжнародні економічні організації

10. Міжнародна економічна організація, що здійснюють аналіз, моніторинг і регулювання конкретних секторів світової економіки «Організація ООН з промислового розвитку» має абревіатуру

А. ЮНІДО

Б. ЮНКТАД

В. ЕКОСОР

Д. ОЕСР

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів здобувачам вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих здобувачем вищої освіти під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 9 лекційних занять за денною формою навчання.

Отже, здобувач вищої освіти може набрати під час лекцій таку кількість балів:

Таблиця 2.1

Розподіл балів здобутих студентом під час лекцій

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій								
			1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Денна	9	1,11	2,22	3,33	4,44	5,55	6,66	7,77	8,88	10

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 9 семінарських занять за денною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному здобувачу вищої освіти до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів наведені у п.4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП, затверджене рішенням вченої ради від 05.07.2016 р., протокол №16, введене в дію наказом від 08.06.2016 р. № 359/16 (в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, з 01 вересня 2020

року, наказ ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року № 312/20)

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу здобувачів вищої освіти та виконання індивідуальних завдань, наведено в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Розподіл балів за самостійну роботу з навчальної дисципліни «Економічне обґрунтування управлінських рішень»

№ з/п	7 тем	Номер теми									Усього балів
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	13									11
	Усього балів										20

2.5. За семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку з навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини», здобувач вищої освіти денної форми навчання може максимально одержати 30 балів.

Перерозподіл балів в межах максимально можливого одержання їх кількості за надані здобувачами вищої освіти відповіді в усній та письмовій формі відповідно на питання, тестові завдання та розв'язок задачі екзаменаційного білета, наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Розподіл балів для семестрового контролю з навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини»

№ з/п	Алгоритм нарахування балів	Номер питань екзаменаційного білета / кількість балів			Разом балів
		1	2		
1.	Максимальна кількість балів за усну відповідь на питання залікового білета	10,0	10,0		20,0
2.	Максимальна кількість балів за письмову відповідь на тестові завдання	-	-	10,0	10,0
	Усього балів	10,0	10,0	10,0	30,0

3. Рекомендовані джерела

Тема 1

Архієреєв С.І., Волоснікова Н.М., Климова С.О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / за ред. проф. Архієреєва С. І. Харків: НТУ«ХПІ», 2019. 234с. URL : <https://core.ac.uk/reader/275821380>

2. Задоя А. О., Магдич, О.А., Задоя О.А. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Частина 1. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2022.142 с. URL : <https://ir.duan.edu.ua/handle/123456789/3848>

3. Ксендзук В.В. Механізми формування та реалізації державної зовнішньоторговельної політики України: монографія. Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2020. 352 с. URL: <http://surl.li/qcaoc>

4. Ксендзук В.В. Міжнародні організації: навчальний посібник. Житомир: ЖДТУ, 2019. 211 с. URL: <http://surl.li/qcapb>

5. Міжнародна економіка: підруч. / С.О. Гуткевич, М.Д.Корінько, Ю.М.Сафонов. 3-е вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/5846>

6. Міжнародна міграція біженців: сучасний стан, соціально-економічні наслідки та правове регулювання: монографія / Євдокимов В.В., Грицишен Д.О., Шиманська К.В., Бондарчук В.В., Ксендзук В.В., Сергієнко Л.В., Абрамова Д.С., Іванюта В.В. Житомир, 2018. 200 с.

7. Міжнародні економічні відносини : підручник / А. І. Крисоватий, Р. Є. Зварич, О. М. Сохацька [та ін.] ; за заг. ред. А. І. Крисоватого, Р. Є. Зварича. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 662 с. URL: <http://surl.li/qcaux>

8. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. для студ. закладів вищої освіти / Т. В. Орехова, І. В. Хаджинов, М. В. Савченко та ін.; за заг. ред. Т. В. Орехової. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 324 с. URL: <http://surl.li/qcaum>

9. Міжнародні економічні відносини: навчальний наочний посібник / уклад.: В.В. Дергачова, К.О. Кузнєцова, І.М. Манаєнко, В.А. Мельникова, О.С. Ченуша. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с. URL: <http://surl.li/qcaud>

10. Світова економіка : навчальний посібник / за ред. Ю. Козака, Н. Логвінової, А. Наумчик. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 328 с.

Тема 2

Архієреєв С.І., Волоснікова Н.М., Климова С.О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / за ред. проф. Архієреєва С. І. Харків: НТУ«ХП», 2019. 234с. URL : <https://core.ac.uk/reader/275821380>

2. Задоя А. О., Магдич, О.А., Задоя О.А. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Частина 1. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2022.142 с. URL : <https://ir.duan.edu.ua/handle/123456789/3848>

3. Ксендзук В.В. Механізми формування та реалізації державної зовнішньоторговельної політики України: монографія. Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2020. 352 с. URL: <http://surl.li/qcaoc>

4. Ксендзук В.В. Міжнародні організації: навчальний посібник. Житомир: ЖДТУ, 2019. 211 с. URL: <http://surl.li/qcapb>

5. Міжнародна економіка: підруч. / С.О. Гуткевич, М.Д.Корінько, Ю.М.Сафонов. 3-е вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/5846>

6. Міжнародна міграція біженців: сучасний стан, соціально-економічні наслідки та правове регулювання: монографія / Євдокимов В.В., Грицишен Д.О., Шиманська К.В., Бондарчук В.В., Ксендзук В.В., Сергієнко Л.В., Абрамова Д.С., Іванюта В.В. Житомир, 2018. 200 с.

7. Міжнародні економічні відносини : підручник / А. І. Крисоватий, Р. Є. Зварич, О. М. Сохацька [та ін.] ; за заг. ред. А. І. Крисоватого, Р. Є. Зварича. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 662 с. URL: <http://surl.li/qcaux>

8. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. для студ. закладів вищої освіти / Т. В. Орехова, І. В. Хаджинов, М. В. Савченко та ін.; за заг. ред. Т. В. Орехової. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 324 с. URL: <http://surl.li/qcaum>

9. Міжнародні економічні відносини: навчальний наочний посібник / уклад.: В.В. Дергачова, К.О. Кузнєцова, І.М. Манаєнко, В.А. Мельникова, О.С. Ченуша. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с. URL: <http://surl.li/qcaud>

10. Світова економіка : навчальний посібник / за ред. Ю. Козака, Н. Логвінової, А. Наумчик. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 328 с.

11. Світова економіка = World Economy : навч. посіб. / В. М. Фомішина та ін. ; за ред. В. М. Фомішиної. Укр.-англомов. вид. Одеса : Олді плюс, 2021. 611 с.

Тема 3

Архієреєв С.І., Волоснікова Н.М., Климова С.О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / за ред. проф. Архієреєва С. І. Харків: НТУ«ХП», 2019. 234с. URL : <https://core.ac.uk/reader/275821380>

2. Задоя А. О., Магдич, О.А., Задоя О.А. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Частина 1. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2022.142 с. URL : <https://ir.duan.edu.ua/handle/123456789/3848>

3. Ксендзук В.В. Механізми формування та реалізації державної зовнішньоторговельної політики України: монографія. Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2020. 352 с. URL: <http://surl.li/qcaoc>

4. Ксендзук В.В. Міжнародні організації: навчальний посібник. Житомир: ЖДТУ, 2019. 211 с. URL: <http://surl.li/qcapb>

5. Міжнародна економіка: підруч. / С.О. Гуткевич, М.Д.Корінько, Ю.М.Сафонов. 3-є вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/5846>

6. Міжнародна міграція біженців: сучасний стан, соціально-економічні наслідки та правове регулювання: монографія / Євдокимов В.В., Грицишен Д.О., Шиманська К.В., Бондарчук В.В., Ксендзук В.В., Сергієнко Л.В., Абрамова Д.С., Іванюта В.В. Житомир, 2018. 200 с.

7. Міжнародні економічні відносини : підручник / А. І. Крисоватий, Р. Є. Зварич, О. М. Сохацька [та ін.] ; за заг. ред. А. І. Крисоватого, Р. Є. Зварича. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 662 с. URL: <http://surl.li/qcaux>

8. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. для студ. закладів вищої освіти / Т. В. Орехова, І. В. Хаджинов, М. В. Савченко та ін.; за заг. ред. Т. В. Орехової. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 324 с. URL: <http://surl.li/qcaum>

9. Світова економіка = World Economy : навч. посіб. / В. М. Фомішина та ін. ; за ред. В. М. Фомішиної. Укр.-англомов. вид. Одеса : Олді плюс, 2021. 611 с.

Тема 4

Архієреєв С.І., Волоснікова Н.М., Климова С.О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / за ред. проф. Архієреєва С. І. Харків: НТУ«ХП», 2019. 234с. URL : <https://core.ac.uk/reader/275821380>

2. Задоя А. О., Магдич, О.А., Задоя О.А. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Частина 1. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2022.142 с. URL : <https://ir.duan.edu.ua/handle/123456789/3848>

3. Ксендзук В.В. Механізми формування та реалізації державної зовнішньоторговельної політики України: монографія. Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2020. 352 с. URL: <http://surl.li/qcaoc>

4. Ксендзук В.В. Міжнародні організації: навчальний посібник. Житомир: ЖДТУ, 2019. 211 с. URL: <http://surl.li/qcapb>

5. Міжнародна економіка: підруч. / С.О. Гуткевич, М.Д.Корінько, Ю.М.Сафонов. 3-є вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/5846>

6. Міжнародна міграція біженців: сучасний стан, соціально-економічні наслідки та правове регулювання: монографія / Євдокимов В.В., Грицишен Д.О., Шиманська К.В., Бондарчук В.В., Ксендзук В.В., Сергієнко Л.В., Абрамова Д.С., Іванюта В.В. Житомир, 2018. 200 с.

7. Міжнародні економічні відносини : підручник / А. І. Крисоватий, Р. Є. Зварич, О. М. Сохацька [та ін.] ; за заг. ред. А. І. Крисоватого, Р. Є. Зварича. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 662 с. URL: <http://surl.li/qcaux>

8. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. для студ. закладів вищої освіти / Т. В. Орехова, І. В. Хаджинов, М. В. Савченко та ін.; за заг. ред. Т. В. Орехової. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 324 с. URL: <http://surl.li/qcaum>

9. Міжнародні економічні відносини: навчальний наочний посібник / уклад.: В.В. Дергачова, К.О. Кузнецова, І.М. Манаєнко, В.А. Мельникова, О.С. Ченуша. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с. URL: <http://surl.li/qcaud>

10. Stadnyk, P. Izhevskiy, N. Khrushch, T. Tomalja Strategic Priorities of Innovation and Investment Development of the Ukraine's Economy Industrial Sectors. Special Edition of International Conference on Monitoring, Modeling Management of Emergent Economy (M3E2-MLPEED 2020 Odessa, Ukraine, July 13-18, 2020) at CEUR Workshop Proceedings, vol. 2713 P.145-166 Url: <http://ceur-ws.org/Vol-2713/>

Тема 5

Архієреєв С.І., Волоснікова Н.М., Климова С.О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / за ред. проф. Архієреєва С. І. Харків: НТУ«ХП», 2019. 234с. URL : <https://core.ac.uk/reader/275821380>

2. Задоя А. О., Магдич, О.А., Задоя О.А. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Частина 1. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2022.142 с. URL : <https://ir.duan.edu.ua/handle/123456789/3848>

3. Ксендзук В.В. Механізми формування та реалізації державної зовнішньоторговельної політики України: монографія. Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2020. 352 с. URL: <http://surl.li/qcaoc>

4. Ксендзук В.В. Міжнародні організації: навчальний посібник. Житомир: ЖДТУ, 2019. 211 с. URL: <http://surl.li/qcapb>

5. Міжнародна економіка: підруч. / С.О. Гуткевич, М.Д.Корінько, Ю.М.Сафонов. 3-е вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/5846>

6. Міжнародна міграція біженців: сучасний стан, соціально-економічні наслідки та правове регулювання: монографія / Євдокимов В.В., Грицишен Д.О., Шиманська К.В., Бондарчук В.В., Ксендзук В.В., Сергієнко Л.В., Абрамова Д.С., Іванюта В.В. Житомир, 2018. 200 с.

7. Міжнародні економічні відносини : підручник / А. І. Крисоватий, Р. Є. Зварич, О. М. Сохацька [та ін.] ; за заг. ред. А. І. Крисоватого, Р. Є. Зварича. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 662 с. URL: <http://surl.li/qcaux>

8. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. для студ. закладів вищої освіти / Т. В. Орехова, І. В. Хаджинов, М. В. Савченко та ін.; за заг. ред. Т. В. Орехової. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 324 с. URL: <http://surl.li/qcaum>

9. Міжнародні економічні відносини: навчальний наочний посібник / уклад.: В.В. Дергачова, К.О. Кузнєцова, І.М. Манаєнко, В.А. Мельникова, О.С. Ченуша. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с. URL: <http://surl.li/qcaud>

10. Світова економіка : навчальний посібник / за ред. Ю. Козака, Н. Логвінової, А. Наумчик. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 328 с.

11. Світова економіка = World Economy : навч. посіб. / В. М. Фомішина та ін. ; за ред. В. М. Фомішиної. Укр.-англомов. вид. Одеса : Олді плюс, 2021. 611 с.

Тема 6

1. Архієреєв С.І., Волоснікова Н.М., Климова С.О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / за ред. проф. Архієреєва С. І. Харків: НТУ«ХП», 2019. 234с. URL : <https://core.ac.uk/reader/275821380>

2. Іжевський П.Г., Кравець І.М. Міжнародна трудова міграція робочої сили та її вплив на внутрішній ринок праці в Україні. *Економіка та суспільство*. 2022. № 45. URL: <https://economyandsociety.in.ua/>

3. Задоя А. О., Магдич, О.А., Задоя О.А. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Частина 1. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2022.142 с. URL : <https://ir.duan.edu.ua/handle/123456789/3848>

4. Ксендзук В.В. Механізми формування та реалізації державної зовнішньоторговельної політики України: монографія. Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2020. 352 с. URL: <http://surl.li/qcaoc>

5. Ксендзук В.В. Міжнародні організації: навчальний посібник. Житомир: ЖДТУ, 2019. 211 с. URL: <http://surl.li/qcapb>

6. Міжнародна економіка: підруч. / С.О. Гуткевич, М.Д.Корінько, Ю.М.Сафонов. 3-е вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/5846>

7. Міжнародна міграція біженців: сучасний стан, соціально-економічні наслідки та правове регулювання: монографія / Євдокимов В.В., Грицишен Д.О., Шиманська К.В., Бондарчук В.В., Ксендзук В.В., Сергієнко Л.В., Абрамова Д.С., Іванюта В.В. Житомир, 2018. 200 с.

8. Міжнародні економічні відносини : підручник / А. І. Крисоватий, Р. Є. Зварич, О. М. Сохацька [та ін.] ; за заг. ред. А. І. Крисоватого, Р. Є. Зварича. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 662 с. URL: <http://surl.li/qcaux>

9. Міжнародні економічні відносини: навчальний наочний посібник / уклад.: В.В. Дергачова, К.О. Кузнєцова, І.М. Манаєнко, В.А. Мельникова, О.С. Ченуша. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с. URL: <http://surl.li/qcaud>

10. Світова економіка : навчальний посібник / за ред. Ю. Козака, Н. Логвінової, А. Наумчик. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 328 с.

11. Світова економіка = World Economy : навч. посіб. / В. М. Фомішина та ін. ; за ред. В. М. Фомішиної. Укр.-англомов. вид. Одеса : Олді плюс, 2021. 611 с.

Тема 7

1. Архієреєв С.І., Волоснікова Н.М., Климова С.О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / за ред. проф. Архієреєва С. І. Харків: НТУ«ХП», 2019. 234с. URL : <https://core.ac.uk/reader/275821380>

2. Іжевський П.Г., Самарічева Т.А. Інноваційні технологічні аграрні парки в системі розвитку територіальних громад: міжнародний досвід та перспективи розвитку в Україні *Наукові перспективи*. 2023.№6(36).

3. Задоя А. О., Магдич, О.А., Задоя О.А. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Частина 1. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2022.142 с. URL : <https://ir.duan.edu.ua/handle/123456789/3848>

4. Ксендзук В.В. Механізми формування та реалізації державної зовнішньоторговельної політики України: монографія. Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2020. 352 с. URL: <http://surl.li/qcaoc>

5. Ксендзук В.В. Міжнародні організації: навчальний посібник. Житомир: ЖДТУ, 2019. 211 с. URL: <http://surl.li/qcapb>

6. Міжнародна економіка: підруч. / С.О. Гуткевич, М.Д.Корінько, Ю.М.Сафонов. 3-е вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/5846>

7. Міжнародна міграція біженців: сучасний стан, соціально-економічні наслідки та правове регулювання: монографія / Євдокимов В.В., Грицишен Д.О., Шиманська К.В., Бондарчук В.В., Ксендзук В.В., Сергієнко Л.В., Абрамова Д.С., Іванюта В.В. Житомир, 2018. 200 с.

8. Міжнародні економічні відносини : підручник / А. І. Крисоватий, Р. Є. Зварич, О. М. Сохацька [та ін.] ; за заг. ред. А. І. Крисоватого, Р. Є. Зварича. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 662 с. URL: <http://surl.li/qcaux>

9. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. для студ. закладів вищої освіти / Т. В. Орехова, І. В. Хаджинов, М. В. Савченко та ін.; за заг. ред. Т. В. Орехової. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 324 с. URL: <http://surl.li/qcaum>

10. Міжнародні економічні відносини: навчальний наочний посібник / уклад.: В.В. Дергачова, К.О. Кузнєцова, І.М. Манаєнко, В.А. Мельникова, О.С. Ченуша. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с. URL: <http://surl.li/qcaud>

11. Світова економіка : навчальний посібник / за ред. Ю. Козака, Н. Логвінової, А. Наумчик. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 328 с.

12. Світова економіка = World Economy : навч. посіб. / В. М. Фомішина та ін. ; за ред. В. М. Фомішиної. Укр.-англомов. вид. Одеса : Олді плюс, 2021. 611 с.

Тема 8

1. Архієреєв С.І., Волоснікова Н.М., Климова С.О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / за ред. проф. Архієреєва С. І. Харків: НТУ«ХП», 2019. 234с. URL : <https://core.ac.uk/reader/275821380>
2. Іжевський П.Г., Крушинська А.В., Самарічева Т.А. Особливості міжнародних фінансових відносин на ринку перестраховання в Україні. *Економіка та суспільство*. 2021. № 32. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/837>
3. Ксендзук В.В. Механізми формування та реалізації державної зовнішньоторговельної політики України: монографія. Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2020. 352 с. URL: <http://surl.li/qcaoc>
4. Ксендзук В.В. Міжнародні організації: навчальний посібник. Житомир: ЖДТУ, 2019. 211 с. URL: <http://surl.li/qcapb>
5. Міжнародна економіка: підруч. / С.О. Гуткевич, М.Д.Корінько, Ю.М.Сафонов. 3-є вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/5846>
6. Міжнародна міграція біженців: сучасний стан, соціально-економічні наслідки та правове регулювання: монографія / Євдокимов В.В., Грицишен Д.О., Шиманська К.В., Бондарчук В.В., Ксендзук В.В., Сергієнко Л.В., Абрамова Д.С., Іванюта В.В. Житомир, 2018. 200 с.
7. Міжнародні економічні відносини : підручник / А. І. Крисоватий, Р. Є. Зварич, О. М. Сохацька [та ін.] ; за заг. ред. А. І. Крисоватого, Р. Є. Зварича. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 662 с. URL: <http://surl.li/qcaux>
8. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. для студ. закладів вищої освіти / Т. В. Орехова, І. В. Хаджинов, М. В. Савченко та ін.; за заг. ред. Т. В. Орехової. Вінниця: ДонПУ імені Василя Стуса, 2019. 324 с. URL: <http://surl.li/qcaum>
9. Міжнародні економічні відносини: навчальний наочний посібник / уклад.: В.В. Дергачова, К.О. Кузнєцова, І.М. Манаєнко, В.А. Мельникова, О.С. Ченуша. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с. URL: <http://surl.li/qcaud>
10. Світова економіка : навчальний посібник / за ред. Ю. Козака, Н. Логвінової, А. Наумчик. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 328 с.
11. Світова економіка = World Economy : навч. посіб. / В. М. Фомішина та ін. ; за ред. В. М. Фомішиної. Укр.-англомов. вид. Одеса : Олді плюс, 2021. 611 с.

Тема 9

- Архієреєв С.І., Волоснікова Н.М., Климова С.О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / за ред. проф. Архієреєва С. І. Харків: НТУ«ХП», 2019. 234с. URL : <https://core.ac.uk/reader/275821380>
2. Задоя А. О., Магдич, О.А., Задоя О.А. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Частина 1. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2022.142 с. URL : <https://ir.duan.edu.ua/handle/123456789/3848>
3. Ксендзук В.В. Механізми формування та реалізації державної зовнішньоторговельної політики України: монографія. Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2020. 352 с. URL: <http://surl.li/qcaoc>
4. Ксендзук В.В. Міжнародні організації: навчальний посібник. Житомир: ЖДТУ, 2019. 211 с. URL: <http://surl.li/qcapb>
5. Міжнародна економіка: підруч. / С.О. Гуткевич, М.Д.Корінько, Ю.М.Сафонов. 3-є вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/5846>
6. Міжнародна міграція біженців: сучасний стан, соціально-економічні наслідки та правове регулювання: монографія / Євдокимов В.В., Грицишен Д.О., Шиманська К.В., Бондарчук В.В., Ксендзук В.В., Сергієнко Л.В., Абрамова Д.С., Іванюта В.В. Житомир, 2018. 200 с.
7. Міжнародні економічні відносини : підручник / А. І. Крисоватий, Р. Є. Зварич, О. М. Сохацька [та ін.] ; за заг. ред. А. І. Крисоватого, Р. Є. Зварича. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 662 с. URL: <http://surl.li/qcaux>

8. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. для студ. закладів вищої освіти / Т. В. Орехова, І. В. Хаджинов, М. В. Савченко та ін.; за заг. ред. Т. В. Орехової. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 324 с. URL: <http://surl.li/qcaum>

9. Міжнародні економічні відносини: навчальний наочний посібник / уклад.: В.В. Дергачова, К.О. Кузнєцова, І.М. Манаєнко, В.А. Мельникова, О.С. Ченуша. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с. URL: <http://surl.li/qcaud>

10 Самарічева Т.А., Іжевський П.Г. Формування кредитних ризиків банків на основі змін міжнародних стандартів та вимог. Ефективна економіка.2023.№6. Url: <https://www.nauka.com.ua/index.php/ee>

11. Світова економіка = World Economy : навч. посіб. / В. М. Фомішина та ін. ; за ред. В. М. Фомішиної. Укр.-англомов. вид. Одеса : Олді плюс, 2021. 611 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. RL: <http://www.me.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL : www.minfin.gov.ua.
6. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. RL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
7. Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua> .
8. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL:<http://www.ssmc.gov.ua> .
9. Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: <http://www.economukraine.com.ua/index.php>.
10. Офіційний сайт Європейського союзу.<http://europa.eu/>
Офіційний сайт збірника наукових праць «Економічна теорія та право». URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua>.
11. Офіційний сайт науково-теоретичного журналу «Економічна теорія». URL:<http://etet.org.ua>.
12. Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: <http://www.idss.org.ua>.
13. Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua>.
14. Офіційний сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua>
15. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL:<http://www.imf.org/external/>.
16. Офіційний сайт Міжнародної організації праці. URL: <http://www.ilo.org>
17. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ в Україні. URL: <https://mfa.gov.ua/>
18. Офіційний сайт Організації економічного співробітництва і розвитку. URL: <http://www.oecd.org>
19. Офіційний сайт Організації об'єднаних націй. URL: <http://www.un.org>
20. Офіційний сайт Представництва Європейської Комісії в Україні. URL: <https://www.euam-ukraine.eu/ua/eu-and-euam/>
21. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org>
22. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <https://www.wto.org>

Дані щодо профілів країн світу

1. <https://www.countryreports.org/>
2. http://news.bbc.co.uk/2/hi/country_profiles/default.stm
3. <https://www.oecd.org/regional/regional-policy/country-profiles.htm>
4. <https://unctadstat.unctad.org/CountryProfile/en-GB/index.html>
5. <https://gwis.jrc.ec.europa.eu/apps/country.profile/>
6. <https://tradeeconomics.com/country-profile/>

Система економічних показників

1. <https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators>
2. <https://ourworldindata.org/>
3. <https://www.theglobaleconomy.com/>

Торговельна статистика

1. <https://wits.worldbank.org/countrystats.aspx?lang=en>
2. <https://oec.world/en> 3. <https://atlas.cid.harvard.edu/>

Світові рейтинги

1. Human Development Index. URL: <http://surl.li/rxskq>
2. Economic Freedom Index. URL: <https://www.heritage.org/index/ranking>
3. Global Food Security Index. URL: <http://surl.li/jxvux>
4. Global prosperity index. URL: <https://www.prosperity.com/rankings>
5. Doing Business. URL: <https://archive.doingbusiness.org/en/doingbusiness>